

Ort och datum
Stockholm 2014-10-17

Handläggare
Carita Fallström

Vår referens
30601-2014/2033

Er referens
14-0067

TCO
114 94 Stockholm

Remissvar Registerutdrag i arbetslivet (SOU 2014:48)

Vårdförbundets svar begränsar sig huvudsakligen till vård och omsorg. Förbundet har tidigare varit positivt till obligatorisk registerkontroll vid anställning inom hälso- och sjukvård. Förbundet kan dock, mot bakgrund av att regeringen genom förordning senare kan reglera detta, acceptera det resonemang som förs i betänkandet. När det gäller vård och omsorg om äldre anser Vårdförbundet att det bör införas en obligatorisk kontroll i enlighet med den modell som föreslagits i betänkandet.

Vårdförbundets synpunkter på förslaget

Vårdförbundet tillstyrker att en arbetsgivare inte får begära att en arbetstagare uppvisar eller överlämnar ett utdrag, om inte en sådan begäran har stöd i lag eller författning som har meddelats med stöd av lag.

Angående vård och omsorg

Alla patienter ska känna sig trygga i vården och detta förutsätter bl.a. att vårdpersonalen har den kunskap och kompetens som krävs och att man också har lämpliga personliga egenskaper. Om man har dömts för ett allvarligt, förtroendeskadligt brott ska det kunna ifrågasättas om man har den lämplighet som krävs. Samtidigt är det viktigt att värna om vårdpersonalens integritet och att den som har avtjänat sitt straff måste ha en rimlig möjlighet att återanpassa sig i samhället och kunna försörja sig.

När patientsäkerhetsutredningen föreslog obligatoriskt utdrag ur belastningsregistret för anställning inom hälso- och sjukvården tillstyrkte Vårdförbundet detta. Förbundet angav bl.a. följande:

”Vårdförbundet tillstyrker utredningens förslag både när det gäller registerkontroll vid legitimationsförfarandet och vid anställningsförfarandet. Att registerkontroll sker kan uppfattas som integritetskränkande. Vårdförbundet delar dock utredningens uppfattning att registerkontrollen är proportionerlig i förhållande till sitt ändamål; patientens krav på trygghet. Registerkontroll kan dock bara utgöra en del av anställningsförfarandet. Det viktiga är att den som anställs har rätt kunskap och rätt kompetens samt i övrigt är lämplig för den befattning som ska tillsättas. Negativa erfarenheter visar att det också är nödvändigt att den arbetsökande legitimation och behörighet kontrolleras.”

Regeringen gick inte vidare med förslaget om kontroll vid anställning. Däremot gäller sedan några år att det görs en (begränsad) kontroll vid ansökan om legitimation för yrke inom hälso- och sjukvården. Om det vid kontroll upptäcks att den sökande dömts för något av de brott som kontrollen kan omfatta, innebär det inte per automatik att legitimation inte utfärdas utan det görs en helhetsbedömning av det brott det handlar om. Denna kontroll kan i viss mån hindra olämpliga från yrkesutövning inom vården. Kontrollen omfattar dock bara de *legitimerade* yrkena, inte de andra yrkena i vården (ex. undersköterskor, vårdbiträden).

I betänkandet tar man också upp att domstolarna är skyldiga att rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om de dömer legitimerade yrkesutövare för vissa brott. Denna skyldighet har funnits i många år och erfarenheterna av detta är dessvärre att domstolarna väldigt missar att rapportera. Detta kunde konstateras redan i Patientsäkerhetsutredningens betänkande, Patientsäkerhet Vad har gjorts? Vad behöver göras? (SOU 2008:117, s. 451). Detta har också nyligen (141009) uppmärksammats av Sveriges Radios Ekoredaktion, i samarbete med P1 Dokumentär. Minst 53 läkare och psykologer har dömts för allvarliga brott utan att IVO fått veta det.

I praktiken är det således så att olämplighet pga. brott bara kontrolleras beträffande legitimerade yrken och det endast vid ansökan om legitimation. Vårdförbundet kan av denna anledning se att det skulle kunna vara lämpligt att visa upp utdrag ur belastningsregister vid anställning inom hälso- och sjukvården. Utdraget skulle kunna vara begränsat till de brott Socialstyrelsen får kontrollera vid ansökan om legitimation.

Mot bakgrund av att regeringen rätt nyligen bedömt att registerkontroll inte ska införas, det resonemang om integritet som förs i betänkandet och att endast en dryg tredjedel av 14 tillfrågade landsting, anser att det finns behov av registerutdrag, kan Vårdförbundet acceptera att registerkontroll inte införs för närvarande. Skulle förhållandena ändras är det ju möjligt att införa det genom förordning.

När det gäller vård och omsorg om äldre anser Vårdförbundet att det är motiverat med registerkontroll i samband med anställning. Vårdförbundet tillstyrker därför det förslag som presenteras i bilagas 8.

VÅRDFÖRBUNDET

Sineva Ribeiro
Förbundsordförande